

Ορθόδοξος Συναξαριστής :: <https://www.saint.gr>

Άγιος Ευθύμιος ο Ιερομάρτυρας Επίσκοπος Ζήλων

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: <http://www.saint.gr/2316/saint.aspx> για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: N/A
Δημιουργία εγγράφου: 21/04/2026 15:50:26

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει στις 29 Μαΐου εκάστου έτους.

Ημ/νια Βίου: N/A

Βιογραφία

Ο Άγιος Ιερομάρτυς Ευθύμιος, κατά κόσμον Ευστράτιος Αγρίτης ή Αγριτέλλης, γεννήθηκε στις 6 Ιουλίου 1876 μ.Χ. στα Παράκουλα της Λέσβου. Σε ηλικία μόλις εννέα ετών, ο Ευστράτιος εισέρχεται στην ιερά μονή Λειμώνος, όπου ο ηγούμενος, αρχιμανδρίτης Άνθιμος Γεωργιέλλης, του έδωσε το όνομα Ευθύμιος.

Το 1889 μ.Χ. γράφεται στη Λειμωνιάδα Σχολή και για ένδεκα χρόνια παρακολουθεί τα μαθήματα και τη χριστομάθεια του υποδειγματικού αυτού αρρεναγωγείου. Το 1892 μ.Χ. αποφοιτά από τη Σχολή παίρνοντας το απολυτήριο με άριστα, πράγμα που του έδωσε την ευκαιρία να εγγραφεί το 1900 μ.Χ. στη Θεολογική Σχολή της Χάλκης ως υπότροφος της μονής Λειμώνος. Το 1906 μ.Χ. χειροτονείται διάκονος στη μονή Χάλκου από τον Μητροπολίτη Γρεβενών Αγαθάγγελο και την επόμενη χρονιά υποβάλλει στη Σχολή για την απόκτηση του πτυχίου του διδακτορική διατριβή με θέμα: «Σκοπός του Μοναχικού βίου στην Ανατολή μέχρι τον 9ο αιώνα μ.Χ.».

Αφού παίρνει το πτυχίο του με άριστα, επιστρέφει στη μονή Λειμώνος στη Λέσβο και διορίζεται ιεροκήρυκας από τον Μητροπολίτη Μηθύμνης Στέφανο (Σουλίδη). Από την θέση αυτή διακρίνεται για τη ρητορική του δεινότητα, το πλούσιο περιεχόμενο του λόγου του και επισκέπτεται τα χωριά και τις κωμοπόλεις της επαρχίας, ευαγγελίζοντας τον Χριστό και κηρύττοντας την αγάπη για την Πατρίδα. τον ίδιο χρόνο διορίζεται Σχολάρχης στη Σκόπελο, όπου και παραμένει ένα έτος.

Το 1910 μ.Χ. χειροτονείται πρεσβύτερος και αργότερα αναλαμβάνει πρωτοσύγκελλος της Ιεράς Μητροπόλεως Μηθύμνης. Το 1911 μ.Χ. χειροτονείται στην Κωνσταντινούπολη Επίσκοπος και αναλαμβάνει να διαποιμάνει τη Επισκοπή Ζήλων. Από την Αμισό (Σαμψούντα), όπου εγκαθίσταται, επιδίδεται σε έναν ευγενή και σπάνιο αγώνα για την μόρφωση των Ελλήνων της περιοχής, έχοντας στην ευθύνη του 340 περίπου ενορίες και 150.000 Έλληνες. Το 1913 μ.Χ. ο Επίσκοπος Ευθύμιος τοποθετείται στην επαρχία Πάφρας. σε διάρκεια δέκα ετών, σημειώνει λαμπρή πνευματική τροχιά και ηγετική πορεία, κτίζοντας στην Πάφρα και σε πολλά χωριά, σχολεία, αρρεναγωγεία και παρθεναγωγεία και εκκλησίες, φροντίζοντας για την τοποθέτηση δασκάλων και ιερέων, απαραίτητων για την εθνική και πνευματική ανάπτυξη της περιοχής.

Το 1914 μ.Χ. πολλοί Παφρηνοί, με την προτροπή του Ευθυμίου, αρνήθηκαν να καταταγούν στον Τουρκικό στρατό και βγήκαν στα βουνά ως φυγόστρατοι, όπου αρχίζουν να δημιουργούνται τα πρώτα αντάρτικα τμήματα. Φοβερή γενοκτονία ξεσπά, ιδιαίτερα στην περιοχή της Πάφρας και Σαμψούντας, μεταβάλλοντας την δράση του Επισκόπου Ευθυμίου από προσπάθεια αναπτύξεως σε προσπάθεια περισυλλογής. Το 1917 μ.Χ. αναλαμβάνει ηγετικό ρόλο σε ένοπλες ομάδες ανταρτών κατευθύνοντάς τις κατά του Τουρκικού στρατού και των άλλων ενόπλων, που δρούσαν ως έμμισθοι των Τούρκων κατά των Ελλήνων.

Την περίοδο 1914 - 1916 μ.Χ. και 1918 - 1919 μ.Χ., με την υπογραφή της ανακωχής, παρότρυνε όλα τα σχολεία και τον λαό του Πόντου να παραστούν σύσσωμοι στην ετήσια τελετή της αναπαραστάσεως της αυτοκτονίας των τριάντα και πλέον νεαρών κοριτσιών του Ασάρ της Πάφρας. Η τελετή αυτή πραγματοποιείται κατά την επέτειο της 25ης Μαρτίου, ως ανάμνηση της αυτοθυσίας των νεαρών κοριτσιών, που έπεσαν το 1860 μ.Χ. από το κάστρο του Άλυ και αυτοκτόνησαν, για να μην πέσουν στα χέρια των Τούρκων.

Τον Απρίλιο του 1917 μ.Χ., μεγάλη δύναμη του Τουρκικού στρατού περικυκλώνει στο βουνό Νελτές τη μονή της Παναγίας, της Μάαρα, κλείνοντας 650 γυναικόπαιδα και 60 ένοπλους αντάρτες. Μετά από εξαήμερη αντίσταση, οι περισσότεροι έγκλειστοι σκοτώνονται ή αυτοκτονούν. Το 1919 μ.Χ., σε ανταπόδοση των προηγούμενων, ανήμερα της Παναγίας, ο Ευθύμιος συγκεντρώνει 12.000 αντάρτες έξω από την κωμόπολη Τσασούρ με γενικό αρχηγό τον Κυριάκο Παπαδόπουλο με αποτέλεσμα την ολοσχερή καταστροφή της πόλεως και τον αφανισμό των Τούρκων ενόπλων. Από εκείνη την ημέρα οι Τούρκοι καταζητούν τον Ευθύμιο, θεωρώντας τον επίσημο αρχηγό των ανταρτών του Δυτικού Πόντου.

Το 1921 μ.Χ., με απόφαση της Κεμαλικής κυβερνήσεως, όλοι οι Μητροπολίτες, οι Επίσκοποι και οι αρχιμανδρίτες του Πόντου όφειλαν να εγκαταλείψουν τον Πόντο και να φύγουν από τις έδρες τους. Οι μόνοι που δεν υπάκουσαν στην εντολή αυτή ήσαν ο Μητροπολίτης Τραπεζούντος Χρύσανθος, ο Επίσκοπος Ευθύμιος και ο Αρχιμανδρίτης Αμασειάς πρωτοσύγκελλος Πλάτων Αϊβαζίδης. Στις 21 Ιανουαρίου του ίδιου έτους, οι Κεμαλικοί συλλαμβάνουν τον Ευθύμιο, τον Αρχιμανδρίτη Αϊβαζίδα μαζί με προύχοντες της πόλης. Ο Άγιος Ευθύμιος οδηγείται στην Αμάσεια, όπου καταδικάζεται σε θάνατο και κλείνει στις φυλακές Σούγια της Αμασειάς, που έχουν μετατραπεί σε τόπο κολάσεως από τις οδύνες και τον πόνο των βασανιστηρίων, ο Άγιος Ιερομάρτυς Ευθύμιος υποκύπτει από το βάρος των πληγών του το 1921 μ.Χ. και λαμβάνει τον αμαράντινο στέφανο του μαρτυρίου.

Το 1992 μ.Χ. ο Ευθύμιος κατατάσσεται στη χορεία των Αγίων από την Ιερά Σύνοδο της Εκκλησίας της Ελλάδος. Το 1998 μ.Χ. ανοικοδομείται παρεκκλήσιο προς τιμήν του Αγίου στη μονή Λειμώνος, στην Ιερά Μητρόπολη Μηθύμνης.

Η μνήμη του εορτάζεται, επίσης, την Κυριακή προ της Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού.

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Άγιος Ευθύμιος ο Ιερομάρτυρας
Επίσκοπος Ζήλων

Άγιος Ευθύμιος ο Ιερομάρτυρας
Επίσκοπος Ζήλων

Σχετικές συνδέσεις

- [Άγιος Χρυσόστομος Σμύρνης και οι συν αυτώ Άγιοι Αρχιερείς Γρηγόριος Κυδωνιών, Αμβρόσιος Μοσχονησίων, Προκόπιος Ικονίου, Ευθύμιος Ζήλων καθώς και οι κληρικοί και λαϊκοί που σφαγιάσθηκαν κατά την Μικρασιατική Καταστροφή](#)